
CHRÁMEK BOHYNĚ ASTARTY

„A co nám teď povíte vy, doktore Pendere?“

Starý duchovní se laskavě usmál.

„Strávil jsem život v klidných místech,“ řekl. „Vyskytlo se tam jen málo vzrušujících událostí. Jednou jsem však přece zažil zvláštní a tragickou událost, když jsem byl ještě mladík.“

„Ale?“ řekla Joyce Lemprièreová povzbudivě.

„Nikdy jsem na ni nezapomněl,“ pokračoval duchovní. „Udělala na mě tenkrát hluboký dojem, a do dneška, když se na to jen pokusím vzpomenout, cítím znovu úzkost a děs té strašlivé chvíle, kdy jsem viděl muže, kterého zasáhla smrt zdánlivě bez jakéhokoli lidského přičinění.“

„Z vašich slov mi naskakuje husí kůže, Pendere,“ postěžoval si sir Henry.

„Mně naskočila tenkrát taky,“ odpověděl duchovní. „Od té doby jsem se nikdy nesmál lidem, kteří užívají slova atmosféra. Něco takového opravdu existuje. Některá místa jsou naplněna a prostoupena dobrými nebo špatnými vlivy, jejichž sílu člověk cítí.“

„Ten dům Pod modříny je velmi nešťastný,“ poznamenala slečna Marplová. „Starý pan Smithers tam přišel o všechny peníze a musel z něho odejít, pak si ho najali Carslakeovi a Johnny Carslake tam spadl ze schodů a zlámal si nohu a paní Carslakeová musela ze zdravotních důvodů odejet do jižní Francie, a teď ho mají Burdenovi, a jak jsem slyšela, ten chudák pan Burden musel skoro hned jít na operaci.“

„Řekl bych, že lidé jsou na takové věci až příliš pověřčiví,“ pravil pan Petherick. „Ty nesmyslné zprávy, které neodpovědně kolují, poškozují pozemkový majetek.“

„Poznal jsem jednoho nebo dva ‚duchy‘ velmi statné postavy,“ poznamenal sir Henry.

„Myslím, že bychom měli nechat dr. Pendera, aby pokračoval ve svém vyprávění,“ řekl Raymond.

Joyce vstala a zhasla obě lampy, takže místnost zůstala osvětlená jen plápolajícím ohněm. „A máme atmosféru,“ řekla. „Teď můžeme pokračovat.“

Dr. Pender se na ni usmál, zaklonil se v židli, sundal si cvikr a jemným hlasem probouzejícím vzpomínky začal svůj příběh.

„Nevím, zda někdo z vás vůbec zná Dartmoor. Dům, o němž vám vyprávím, leží na hranicích Dartmooru. Byl velmi pěkný, přestože byl kolik let na prodej, aniž se na něj našel kupec. V zimě tam snad bylo trochu smutno, ale okolí bylo nádherné a dům sám byl některými rysy architektonicky zajímavý a originální. Koupil ho člověk jménem Haydon - sir Richard Haydon. Znal jsem ho ze studentských dob, a třebaže se mi na pár let ztratil z očí, stará přátelská pouta nepovolila, a tak jsem s radostí přijal pozvání, abych přijel do Tichého háje, jak se jmenovalo jeho nové sídlo.“

Společnost nebyla příliš velká. Byl tu Richard Haydon sám a jeho bratranec Elliot Haydon. Dále lady Manneringová s bledou, dosti nenápadnou dcerou jménem Violet. Kapitán Rogers a jeho žena, sportovní pár lidí zdravé barvy, kteří žili jen pro koně a lov. Byl tu také mladý dr. Symonds a slečna Diana Ashleyová. O té jsem něco věděl. Její fotografie byla velmi často v Společenské kronice a byla jednou z pověstných krásek sezóny. Její zjev byl opravdu velmi pozoruhodný. Byla vysoká, tmavovlasá, s krásnou smetanově zbarvenou pletí a přivřeně tmavé, šikmo posazené oči jí dodávaly zvlášť dráždivý orientální vzhled. Měla také nádherný hlas, hluboký a jasný jako zvon.

Hned jsem viděl, že můj přítel Richard Haydon je k ní velmi přitahován, a uhodl jsem, že celá společnost byla sezvána jen kvůli ní. Jejími vlastními city jsem si tak jist nebyl. Byla

rozmarná ve své přízni. Jeden den mluvila jen s Richardem a nikoho jiného si nevšimla, a další den oblažila jeho bratrance Elliota a zřejmě nebrala ani na vědomí, že existuje nějaký Richard, a pak zase věnovala ty nejčarovnější úsměvy klidnému a nenápadnému dr. Symondsovi.

Jednou dopoledne po mém příjezdu nás hostitel provedl po domě a po parku. Dům sám nebyl nijak pozoruhodný, byl to dobrý solidní dům z devonshirské žuly. Byl postaven tak, aby vzdoroval času a nepohodě. Nebyl romantický, ale byl velmi pohodlný. Z jeho oken byl široký rozhled na vřesoviště, na rozlehlé kopce s ošlehanými skalnatými vrcholky. Na svazích nejbližších skal byly zbytky kruhových kamenných staveb, památek z dávných časů pozdní doby kamenné. Na jiném kopci byla nedávno vykopána mohyla, v níž byly nalezeny nějaké nástroje z bronzu. Mimochodem Haydon se zajímal o vykopávky a mluvil s námi o tom s velkým zanícením a nadšením. Tohle místo, vykládal nám, je prý obzvlášť bohaté na památky minulosti.

Našly se stopy po lidech z mladší doby kamenné žijících v chatrčích, po druidech, Římanech, a dokonce po prvních Féníčanech.

„Ale tohle místo je ze všech nejzajímavější,“ řekl. „Znáte jeho jméno - Tichý háj. Nu, je lehké pochopit, proč to jméno.“

Ukázal rukou před sebe. Ona část kraje byla dost holá - skály, vřes a kapradí, ale asi sto yardů od domu byl háj hustě osázený stromy.

„To je pozůstatek velmi dávných dob,“ řekl Haydon. „Stromy odumřely a byly znovu vysázeny, ale vcelku to místo zůstalo tak, jak bývalo - snad už za časů fénických usedlíků. Pojdte se podívat.“

Všichni jsme šli za ním. Když jsme vešli do háje, přepadla mě podivná sklíčenost. Myslím, že, to bylo tím tichem. Zdálo se, že na těch stromech nehnízdí žádní ptáci. Člověk měl pocit bezútěšnosti a hrůzy. Viděl jsem, že se na mě Haydon dívá se zvláštním úsměvem.

„Jaký máš z toho místa pocit, Pendere?“ zeptal se mě. „Cítíš odpor? Nebo strach?“

„Nelíbí se mi,“ řekl jsem klidně.

„To je tvé právo. Byla to kdysi bašta dávných nepřátel tvé víry. Je to Astartin háj.“

„Astartin?“

„Ano, můžete si vybrat, jak ji chcete nazývat, Astarté, Istar nebo Aštóret. Já dávám přednost jménu Astarté. Myslím, že v této zemi je jeden známý Astartin háj - na severu. Nemám žádný důkaz, ale věřím, že pravý Astartin háj máme tady. Tady, v hustém kruhu stromů, konaly se posvátné obřady.“

„Posvátné obřady,“ zašeptala. Diana Ashleyová. Její oči hleděly snivě do dálky. „Ráda bych věděla, jak asi vypadaly.“

„Podle všeho nic slušného to nebylo,“ řekl kapitán Rogers s hlasitým hloupým smíchem. „Řekl bych, že to byla pěkná divočinka.“

Haydon mu nevěnoval pozornost.

„Uprostřed háje byl asi chrám,“ řekl. „Nemohu si dovolit postavit chrám, ale dopřál jsem si malou stavbu podle své fantazie.“

V tu chvíli jsme vkročili na malou mýtinu mezi stromy. Uprostřed stálo něco ne nepodobného kamenné besídce. Diana Ashleyová pohlédla tázavě na Haydona.

„Říkám tomu Astartin chrámek,“ pravil. „Chrámek bohyně Astarty.“

Vedl nás k němu. Uvnitř na hrubém ebenovém sloupu byla postavena podivná soška zobrazující ženu s obloukovými růžky, která seděla na lvu.

„Astarté Féníčanů,“ řekl Haydon, „bohyně Měsíce.“

„Bohyně Měsíce,“ zvolala Diana. „Ach, dovolte nám dnes večer uspořádat orgie na její oslavu. V maškarních kostýmech. Přijdeme sem za měsíčního světla a budeme sloužit obřady bohyně Astarté.“

Trhl jsem sebou a Elliot Haydon, Richardův bratranec, se ke mně rychle obrátil:

„Vám se to všechno nelíbí, že, padre?“ řekl.

„Ne,“ odpověděl jsem vážně. „Nelíbí.“

Pohlédl na mě zvědavě. „Ale vždyť je to jen taková šaškárna. Dick nemůže vědět, zda je to opravdu posvátný háj. Je to jen jeho domněnka. A mimochodem, i kdyby byl...“

„I kdyby byl?“

„Nu...“ zasmál se trochu nuceně. „Vy v takové věci přece nevěříte? Vy, duchovní.“

„Nejsem si jist, zda bych jako duchovní v ně neměl věřit.“

„Ale tyhle věci jsou už dávno odbyté.“

„Nejsem si tak jist,“ řekl jsem zamyšleně. „Vím jen tohle: nejsem zpravidla citlivý na atmosféru, ale jakmile jsem vešel do tohoto háje, měl jsem zvláštní pocit, jako bych kolem sebe tušil zlo a hrozbu.“

Neklidně se ohlédl.

„Ano,“ řekl, „je to - je to tak nějak divné. Vím, co myslíte, ale domnívám se, že na nás působí jen naše fantazie. Co říkáte, Symondsi?“

Lékař minutu nebo dvě mlčel, nežli odpověděl. Pak řekl klidně: „Nelíbí se mi to. Nemohu vám říci proč. Ale tak nějak se mi to nelíbí.“

V tu chvíli ke mně přistoupila Violet Manneringová.

„Nenávidím tohle místo,“ zvolala. „Nenávidím je. Pojďme odtud.“

Vykořčili jsme a ostatní nás následovali. Jenom Diana Ashleyová otálela. Obrátil jsem se a viděl, jak stojí před chrámkem a hledí dychtivě na sošku.

Byl krásný, neobyčejně horký den, takže návrh Diany Ashleyové na uspořádání večírku v maškarních kostýmech byl přijat se všeobecným souhlasem. Nastalo obvyklé chichotání, šeptání a horlivé tajné šití, a když jsme se všichni při večeři objevili, ozývaly se obvyklé výkřiky veselí. Rogers a jeho žena byli převlečeni za lidi z mladší doby kamenné - čímž se vysvětlilo náhlé zmizení rohoží před krbem. Richard Haydon se vydával za fénického námořníka a jeho bratranec byl náčelník lupičů, dr. Symonds dělal kuchaře, lady Manneringová byla za ošetřovatelku a její dcera za čerkeskou otrokyni. Já sám jsem; byl navlečen trochu příliš teple jako mnich. Diana Ashleyová sešla dolů poslední a trochu nás všechny zklamala, protože byla zahalena do beztvareho černého domina.

„Představuji Neznámo,“ prohlásila lehce. „A teď proboha pojďme k večeři.“

Po večeři jsme vyšli ven. Byla nádherná noc, teplá a tichá, a měsíc právě vycházel.

Procházeli jsme se a povídali si a čas rychle ubíhal. Asi po hodině jsem si najednou uvědomil, že Diana Ashleyová není mezi námi.

„Lehnout si jistě nešla,“ řekl Richard Haydon.

Violet Manneringová zavrtěla hlavou. „To ne,“ řekla. „Viděla jsem ji před čtvrthodinou odcházet tímhle směrem.“ A ukázala přitom k háji, který vypadal v měsíčním světle temný, plný stínů.

„To bych rád věděl, co má za lubem,“ řekl Richard Haydon, „jistě nějakou čertovinu. Pojďme se podívat.“

Všichni jsme společně odpochovali, trochu zvědaví na to, co měla slečna Ashleyová v úmyslu. Co mě se týkalo, pocítil jsem hned podivnou nechuť vstoupit do temného zlověstného pásma stromů. Jako by mě zdržovalo něco silnějšího než já a bránilo mi jít dál. Víc než kdy jindy mě prostoupilo přesvědčení o zlé moci tohoto místa. Myslím, že někteří z ostatních zakoušeli stejný pocit jako já, ačkoli by to neradi přiznali. Stromy byly zasázeny tak těsně u sebe, že jimi měsíční světlo nemohlo proniknout. Kolem nás zaznívaly tiché zvuky, jako šepot a vzdechy. Ovládl nás do nejvyšší míry pocit tajemná a jednomyslně jsme se drželi pohromadě.

Náhle jsme došli na volné prostranství uprostřed háje a zůstali jsme na místě jako přimražení úžasem, neboť na prahu chrámku stála třpytivá postava úzce zahalená v průsvitný hedvábný flór a z černé záplavy vlasů se jí zvedaly dva polokruhové růžky.

„Panebože!“ řekl Richard Haydon, a na jeho čele vyvstal pot.
Ale Violet Manneringová byla bystřejší.
„Cože, to je přece Diana,“ zvolala. „Co to se sebou udělala? Vypadá docela jinak!“
Postava na prahu pozvedla ruce. Udělala krok vpřed a vysokým sladkým hlasem prozpěvovala:
„Jsem kněžka bohyně Astarté,“ říkala zpěvavě. „Nepřibližujte se ke mně, neboť držím v ruce smrt.“
„Přestaňte, drahoušku,“ napomínala lady Manneringová. „Naháníte nám opravdu strach.“
Haydon pokročil směrem k ní.
„Panebože, Diano!“ zvolal. „Vy jste báječná.“
Moje oči již přivykly měsíčnímu světlu a viděl jsem jasněji. Jak Violet řekla, vypadala skutečně docela jinak. Její tvář byla výrazněji orientální, oči se ještě víc podobaly šikmým štěrbinám, a v jejich lesku bylo něco krutého. Na rtech měla podivný úsměv, který jsem na ní také ještě neviděl.
„Dejte si pozor,“ volala varovně. „Nepřibližujte se bohyni. Vztáhne-li někdo na mě ruku, zaplatí to smrtí.“
„Jste báječná, Diano,“ zvolal Haydon, „ale nechte už toho. Mně se to nějak - nelíbí.“
Blížil se k ní po trávě a ona proti němu natáhla ruku.
„Zastavte se,“ zvolala. „Ještě krok a zahubím vás kouzelnou mocí Astartinou.“
Richard Haydon se zasmál a zrychlil krok, když se náhle stala podivná věc. Na okamžik zaváhal, zdálo se, že klopýtl, a padl na trávu.
Nevstal, ale zůstal ležet tváří k zemi.
Diana se najednou začala hystericky smát. Byl to zvláštní děsivý smích pronikající tichem mýtiny. Elliot zaklel a vrhl se dopředu.
„Já to už nevydržím,“ volal, „vstaň, Dicku, vstaň, člověče.“
Ale Richard Haydon ležel dál tam, kam upadl. Elliot Haydon k němu doběhl, poklekl vedle něho a jemně ho obrátil. Sklonil se k němu a hleděl mu zkoumavě do tváře.
Pak prudce vstal a trochu se kymácel. I
„Doktore,“ řekl. „Doktore, proboha pojd'te. Já - já myslím, že je mrtev.“
Symonds přiběhl a Elliot se velmi pomalým krokem vrátil k nám. Díval se na své ruce způsobem, který jsem nechápal.
V tu chvíli zazněl divoký výkřik z místa, kde stála Diana.
„Já ho zabila,“ volala. „Ach bože! To jsem neměla v úmyslu, ale zabila jsem ho.“
Omdlela a sesula se na trávu. Pak vykřikla paní Rogersová.
„Ach, pojd'me pryč z tohoto strašného místa,“ kvílela, „tady se nám může ještě něco stát. Ach, to je hrůza!“
Elliot mě vzal za rameno.
„Člověče, to není možné,“ šeptal. „Říkám vám, to není možné. Člověk nemůže být takhle zabit. To je - to je proti přírodě.“
Snažil jsem se ho uklidnit.
„Dá se to vysvětlit,“ řekl jsem. „Váš bratranec trpěl asi srdeční slabostí a nevěděl o tom. Úlek a rozrušení...“
Přerušil mě.
„Nechápete,“ řekl. Zvedl ruce, abych je viděl, a já spatřil, že má na nich rudou skvrnu.
„Dick nezemřel leknutím, byl bodnut do srdce, a *není tam žádná zbraň*.“
Nevěřicně jsem na něho zíral. V tu chvíli Symonds, který prohlížel tělo, vstal a šel k nám. Byl bledý a celý se trásl.
„Což jsme se všichni zbláznili?“ řekl. „Co je tohle za místo, že se tu mohou dít takové věci?“

„Pak je to pravda,“ řekl jsem.

Přikývl.

Je to rána, jakou by způsobila dlouhá tenká dýka - ale dýka tam není.“

Pohlédli jsme jeden na druhého.

„Ale musí tam být,“ zvolal Elliot Haydon. „Musela asi vypadnout. Musí být někde na zemi. Podívejme se.“

Marně jsme prohlíželi půdu. Violet Manneringová náhle řekla:

„Diana měla něco v ruce. Nějakou dýku. Viděla jsem ji. Viděla jsem, jak se třpytí, když mu vyhrožovala.“

Elliot Haydon zavrtěl hlavou.

„Byl od ní dál než tři yardy,“ namítl.

Lady Manneringová se skláněla nad dívkou ležící na zemi.

„Teď v ruce nic nemá,“ hlásila, „a na zemi nic nevidím. Víš určitě, žes ji viděla, Violeto? Já ji neviděla.“

Dr. Symonds přistoupil k dívce.

„Musíme ji dostat do domu,“ řekl. „Pomůžete nám, Rogersi?“

Nesli jsme bezvědomou dívku společně zpátky do domu. Pak jsme se vrátili a odnesli tělo sira Richarda.“

Dr. Pender se omluvně odmlčel a rozhlédl se kolem. „Dneska bychom si věděli rady lépe,“ řekl, „díky záplavě detektivní literatury. Každý chlapec z ulice ví, že mrtvola musí být ponechána tam, kde byla nalezena. Ale tenkrát jsme tyhle znalosti neměli a odnesli jsme proto tělo Richarda Haydona do jeho ložnice v čtverhranném žulovém domě a sluhu jsme poslali na kole pro policii - asi dvanáct mil odtud.“

Tu mě Elliot Haydon odvedl stranou.

„Podívejte,“ řekl. „Já půjdu zpátky do háje. Ta zbraň se musí najít.“

„Jestli nějaká je,“ řekl jsem pochybovačně.

Uchopil mě za paži a prudce mi s ní zatřásl. „Máte v hlavě ty pověřivé nesmysly. Myslíte si, že jeho smrt byla nepřírozená; já ale jdu zpátky do háje a zjistím to.“

Bylo mi podivně proti mysli, aby tam šel. Dělal jsem, co jsem mohl, abych mu to rozmluvil, ale bezvýsledně. Pouhé pomyšlení na hustý kruh stromů mi bylo odporné. Jako by mě něco varovalo před dalším neštěstím. Ale Elliot byl naprosto umíněný. Myslím, že byl také vyděšený, ale nechtěl to přiznat. Odešel s pevným odhodláním přijít tajemství na kloub.

Byla to hrozná noc, nikdo z nás nemohl spát, ani se o to nepokoušel. Když přišla policie, nechtěla celé té věci prostě věřit. Projevili silné přání podrobit slečnu Ashleyovou křížovému výslechu, ale nepočítali s dr. Symondsem, který se proti tomu rázně postavil. Slečna Ashleyová se probírala z mdloby nebo snad z transu a dostala silný uspávací nápoj. Dřív než druhý den nesměla být rozhodně rušena.

Teprve v sedm hodin ráno si vzpomněli na Elliota Haydona, když se Symonds náhle zeptal, kde je. Vyložil jsem, co Elliot podnikl, a Symondsova vážná tvář zvažněla ještě víc. „Kéž by tam byl nešel. Je to - riskantní,“ řekl.

„Myslíte, že se mu mohlo něco stát?“

„Doufám že ne. Myslím, padre, že bychom se tam měli raději podívat.“

Věděl jsem, že má pravdu, ale musil jsem sebrat všechnu svou odvahu, abych vzal na sebe ten úkol. Vydali jsme se spolu na cestu a vstoupili znovu do nešťastného háje. Zavolali jsme na něho dvakrát, ale nedostali jsme žádnou odpověď. Za minutu nebo dvě jsme přišli na mýtinu, která v bledém ranním světle vypadala strašidelně. Symonds mi stiskl paži a já přidušeně vykřikl. Když jsme včera večer spatřili mýtinu v měsíčním světle, leželo na trávě hlavou k zemi mužské tělo. Teď v časném ranním světle se našim očím naskytl stejný pohled. Elliot Haydon ležel na témže místě, kde předtím jeho bratranec.

„Můj bože!“ řekl Symonds. „Dostalo ho to také!“

Běželi jsme k němu po trávě. Elliot Haydon byl v bezvědomí, ale slabě dýchal, a tentokrát nebylo pochyb o tom, co způsobilo tragédii. Dlouhá, tenká bronzová dýka zůstala v ráně.

„Zasáhlo ho to do ramene, ne do srdce. To je štěstí,“ poznamenal doktor. „Na mou duši, nevím, co si o tom myslet. Rozhodně ale není mrtev a bude nám moci povědět, co se stalo.“

Ale to právě Elliot Haydon nebyl schopen učinit. Jeho líčení bylo velmi neurčité. Marně hledal dýku, a když se nakonec pátrání vzdal, zůstal stát blízko chrámku. Tady se ho postupně zmocňovalo přesvědčení, že ho někdo za stromy pozoruje. Snažil se ten dojem přemoci, ale nebyl schopen se ho zbýt. Vyprávěl, jak začal vát podivný studený vítr. Zdálo se, že nepřichází směrem od stromů, ale zvnitřku svatyně. Obrátil se a nahlédl dovnitř. Uviděl sošku bohyně a cítil, že se ho zmocňuje optický klam. Zdálo se, že se postava stále zvětšuje. Najednou jako by dostal ránu do čela, která ho vrhla dozadu, a když padal k zemi, ucítil v levém rameni ostrou palčivou bolest.

Tentokrát bylo zjištěno, že je to táž dýka, která byla vykopána v mohyle na kopci a která byla zakoupena Richardem Haydonem. Kde ji měl uloženu, zda v domě nebo v chrámku v háji, nikdo zřejmě nevěděl.

Policie byla a vždycky bude toho názoru, že byl úmyslně bodnut slečnou Ashleyovou, ale na základě našeho společného svědectví, že byla od něho vzdálena víc než tři yardy, nemohli proti ní vznést obvinění. Takže ta věc byla a zůstane tajemstvím.“

Nastalo ticho.

„Na to je těžké něco říci,“ ozvala se Joyce Lemprièreová. „Je to všechno tak hrozné a tajuplné. Vy sám nemáte pro to žádné vysvětlení, dr. Pendere?“

Starý pán přikývl. „Ano,“ řekl, „mám jedno vysvětlení. Ale podle mého názoru to vysvětlení ponechává ještě některé momenty neobjasněné.“

„Byla jsem na několika seancích,“ řekla Joyce, „a říkejte si, co chcete, mohou se přihodit velmi divné věci. Člověk si to třeba může vysvětlit nějakým druhem hypnotismu. Dívka se skutečně přeměnila v kněžku bohyně Astarté a zřejmě ho nějakým způsobem probodla. Možná že vrhla tou dýkou, kterou slečna Manneringová viděla v její ruce.“

„Nebo by to byl mohl být oštěp,“ navrhl Raymond West. „Koneckonců měsíční světlo není příliš silné. Mohla mít oštěp v ruce a mohla ho bodnout z určité vzdálenosti a pak myslím, že tu mohl hrát roli masový hypnotismus.“

Chci říci, že jste všichni očekávali že bude zasažen nadpřirozenými silami, a proto se vám to tak jevilo.“

„Viděl jsem ve varieté provádět se zbraněmi a noži mnoho obdivuhodných věcí,“ řekl sir Henry. „Myslím, že mezi stromy mohl být ukrýt nějaký muž a že asi vrhl dýku nebo nůž se značnou přesností - byl-li to samozřejmě profesionál. Připouštím, že se to zdá dost přitažené za vlasy, ale připadá mi to jako jediná možná teorie. Pamatujete si, že ten druhý muž měl jasně dojem, že ho někdo z háje pozoruje. Pokud jde o to, že slečna Manneringová řekla, že slečna Ashleyová měla v ruce dýku a ostatní říkali, že ne, to mě nepřekvapuje. Kdybyste měli mé zkušenosti, tak byste věděli, že lící-li pět lidí touž věc, pak jejich líčení se liší tak značně, až je téměř neuvěřitelné.“

Pan Petherick zakašlal.

„Zdá se však, že ve všech těch teoriích přehlízíme jeden základní fakt,“ poznamenal. „Co se stalo se zbraní? Slečna Ashleyová se těžko mohla zbavit oštěpu, protože stála uprostřed volného prostranství; a kdyby vrhl dýku skrytý vrah, pak by byla musila být ještě v ráně, když Haydona obrátili. Musíme tedy, myslím, upustit od těch přehnaných teorií a omezit se na střízlivá fakta.“

„A kam nás ta střízlivá fakta vedou?“

„Nu, jedna věc se zdá zcela jasná. Nikdo nebyl v blízkosti toho muže, když byl zasažen, takže jediný člověk, který ho mohl zasáhnout, byl on sám. Byla to prostě sebevražda.“

„Ale proč by proboha chtěl spáchat sebevraždu?“ zeptal se nevěřícíně Raymond West. Právnick zнову zakašlal. „Ach, to je zase otázka týkající se teorie,“ řekl. „Teď právě se o teorii nestarám. Když vyloučím nadpřirozené síly, v které ani na okamžik nevěřím, pak mi připadá, že to je jediný způsob, jak se to mohlo stát. Probodl se, a jak padal, rozhodil paže, vytrhl dýku z rány a hodil ji daleko mezi stromy. Tak jediné se to mohlo stát, i když je to trochu nepravděpodobné.“

„Na mou věru, nerada to říkám,“ ozvala se slečna Marplová. „Přivádí mě to všechno do velkých rozpaků. Ale přiházejí se podivné věci. Minulý rok na zahradní slavnosti lady Sharpleyové člověk, který připravoval hodinový golf, zakopl o jedno číslo a upadl úplně do bezvědomí - trvalo to pět minut, než přišel k sobě.“

„Nu ano, milá tetičko,“ řekl jemně Raymond, „ale ten přece nebyl proboden, že?“

„Samozřejmě že ne, můj milý,“ řekla slečna Marplová. „Vždyť ti to povídám. Ten chudák sir Richard mohl být samozřejmě proboden jen jedním způsobem, ale především bych ráda věděla, čím to bylo, že zakopl. Samozřejmě, byl tam asi nějaký kořen. Hleděl samozřejmě na dívku a v měsíčním světle člověk snadno o něco zakopne.“

„Říkáte, že je jediný způsob, jak mohl být sir Richard bodnut, slečno Marplová,“ řekl duchovní, dívaje se na ni zvědavě.

„Je to velmi smutné a není mi příjemné na to myslet. Byl pravák, že? Musil být, když se bodl do levého ramene. Vždycky mi bylo líto toho chudáka Jacka Baynese za války. Po těch velmi krutých bojích u Arrasu se sám střelil do nohy, jestli se pamatujete. Vyprávěl mi to, když jsem za ním byla v nemocnici, a velmi se za to styděl. Počítám, že ten chudák Elliot Haydon ze svého hanebného zločinu velký prospěch neměl.“

„Elliot Haydon?“ zvolal Raymond. „Myslíš, že to udělal on?“

„Nevím, jak by to mohl udělat někdo jiný,“ řekla slečna Marplová a rozevřela oči v mírném překvapení. „To jest, když se člověk dívá na fakta, jak pan Petherick tak moudře říká, a nechá stranou celou tu atmosféru pohanských bohyní, která, jak si myslím, není nijak pěkná. Šel k němu první a obrátil ho, a samozřejmě musil být přítom otočen zády k ostatním, a protože byl oblečen jako náčelník lupičů, měl jistě v opasku nějakou zbraň. Pamatuji se, když jsem byla mladé děvče, že jsem tančila s mužem převlečeným za náčelníka lupičů. Měl pět různých nožů a dýk, a nemohu vám ani vypovědět, jak nepříjemné a nepohodlné to bylo pro jeho partnerku.“

Oči všech byly obráceny k dr. Penderovi. „Dozvěděl jsem se pravdu pět let po tom, co se tato tragédie odehrála,“ řekl. „Dozvěděl jsem se to z dopisu, který mi poslal Elliot Haydon. Psal, že si myslí, že jsem ho vždycky podezíral. Bylo to prý náhlé pokušení. Miloval rovněž Dianu Ashleyovou, ale byl jen chudý advokát, který musil zápasit o existenci. Domníval se, že se před ním otevře nádherná budoucnost, když bude Richard odklizen z cesty a on zdědí jeho titul a majetek. Dýka mu vypadla z opasku, když poklekl vedle bratrance, a dřív než měl čas na to pomyslet, bodl Richarda a vstrčil dýku zpátky do opasku. Později se bodl, aby odvrátil podezření. Napsal mi den před tím, než odejel s výpravou na jižní pól, pro případ, že by se už nevrátil. Myslím, že neměl v úmyslu se vrátit, a vím, jak řekla slečna Marplová, že zločin mu nepřinesl žádný prospěch. ‚Pět let jsem žil v pekle,‘ napsal. ‚Doufám, že konečně budu moci odpykat zločin čestnou smrtí.‘“

Na chvíli nastalo ticho.

„A čestně zemřel,“ řekl sir Henry. „Pozměnil jste jména ve svém příběhu, dr. Pendere, ale myslím, že poznávám muže, kterého máte na mysli.“

„Jak jsem již řekl,“ pokračoval starý duchovní, „myslím, že fakta k vysvětlení zcela nepostačují. Doposud si myslím, že ten háj měl zlý vliv a svedl Elliota Haydona k jeho činu. Dodneška nemohu pomyslit na Astartin chrámek, abych se nezachvěl hrůzou.“